

Kvantitativ evaluering af nytteindsatsen 2014

RAPPORT

29.maj 2015

J.nr. 2015-

Viden og Analyse/NNI og CHF

Indhold

1.	Sammenfatning	1
2.	Introduktion.....	4
2.1	Rapportens opbygning.....	5
3.	Brugen af nytteindsats på landsplan.....	6
3.1	Hvor meget fylder nytteindsats i aktiveringen?.....	6
3.2	Udviklingen i brugen af nytteindsats fordelt på ydelsesgrupper	9
3.3	Udbredelse af nytteindsats på tværs af kommuner	9
3.4	Varighed af nytteindsats.....	11
3.5	Tidspunkt for nytteindsats	13
3.6	Hvor etableres nytteindsats?.....	15
4.	Hvad får nytteindsatsmodtagerne af øvrige indsatser?	16
5.	Karakteristik af nytteindsatsmodtagere.....	17
6.	Status efter nytteindsats	18
6.1	Arbejdsmarkedsstatus for ledige efter endt nytteindsats.....	18
	Kontanthjælp	18
	Uddannelseshjælp.....	18
	Arbejdsmarkedsydelse	19
	Bilag 1. Datagrundlag	21

Tabeloversigt

Tabel 1. Omfang af nytteindsats fordelt på ydelsesgrupper, 2014.....	7
Tabel 2. Nytteindsats fordelt på ydelsesgrupper i alt og målgruppen jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY inkl. personer med påbegyndt ydelsesforløb før 2014, december 2014.....	8
Tabel 3. Nytteindsats fordelt på ydelsesgrupper i primær målgruppe og AMY, december 2014.	8
Tabel 4. Varighed af afsluttede nytteindsatsforløb fordelt på ydelser, 2014.	11
Tabel 5. Varighed af ydelsesforløb forud for nytteindsats, 2014.....	14
Tabel 6. Nytteindsatsforløb fordelt på stat, regioner og kommuner, 2014.	15
Tabel 7. Andel ydelsesmodtagere, som har modtaget øvrige indsatser forud for og efter nytteindsats fordelt på ydelsesgruppe og indsats, 2014.....	16
Tabel 8. Karakteristika for nytteindsatsmodtagere og samtlige på kontanthjælp, uddannelseshjælp og AMY, 2014.	17
Tabel 9. Arbejdsmarkedsstatus for jobparate kontanthjælpsmodtagere efter endt nytteindsats, 2014.	18
Tabel 10. Arbejdsmarkedsstatus for åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere efter endt nytteindsats, 2014.	19
Tabel 11. Arbejdsmarkedsstatus for AMY-modtagere efter endt nytteindsats, 2014.	20

Figuroversigt

Figur 1 Nytteindsatsmodtagere som andel af de samlede målgrupper inkl. personer med påbegyndt ydelsesforløb før 2014, 2014.	9
Figur 2. Andel med nytteindsats fordelt på kommuner, 2014.	10
Figur 3. Varighed af nytteindsatsforløb målt i antal uger fordelt på ydelser, 2014.	12
Figur 4. Nytteindsatsforløb fordelt på ugentligt antal timer og ydelsesgrupper, 2014.	13

1. Sammenfatning

Evalueringen af nytteindsatsen har til formål at belyse, om nytteindsats anvendes efter hensigten. Ved hjælp af en kvantitativ tilgang belyses det, i hvilket omfang kommunerne benytter ordningen, for hvilke grupper den benyttes. Analysen undersøger endvidere, hvor mange uger nytteindsatsforløbene varer, og hvor mange timer som de berørte personer er i nytteindsats.

Omfanget af nytteindsats

51.410 personer påbegyndte de tre første kvartaler af 2014 et ydelsesforløb som jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere eller modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse (AMY). 7.952 af disse svarende til 15 pct. modtog nytteindsats i 2014.

88 ud af 94 jobcentre har i løbet af 2014 etableret nytteindsatsforløb i 93 af landets 98 kommuner. Der er ikke en umiddelbar sammenhæng mellem brugen af nytteindsats og størrelserne af de respektive kommuner, geografisk placering eller den samlede aktiveringsgrad.

Nytteindsats gives til den tiltænkte målgruppe

Målgruppen for nytteindsats er jobparate kontanthjælpsmodtagere og åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere. Derudover kan øvrige uddannelsesparate unge samt aktivitetsparate på uddannelses- og kontanthjælp tilbydes nytteindsats. Modtagere af den midlertidige arbejdsmarkedsydelse kan også tilbydes nytteindsats.

I 2014 var 93 pct. af kontanthjælpsmodtagerne, der modtog nytteindsats, visiteret jobparate. Blandt uddannelseshjælpsmodtagerne var 81 pct. af de, der modtog nytteindsats i 2014, visiteret åbenlyst uddannelsesparate. Nyttindsats tildeles således i høj grad til de mest ressourcestærke modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp samt AMY.

Nytteindsatsforløbenes varede i gennemsnit 6,5 uger

Nytteindsats må have en varighed på op til 13 uger. Den gennemsnitlige længde af nytteindsatsforløbene var i 2014 6,5 uger på tværs af ydelsesgrupperne. Blandt de jobparate kontanthjælpsmodtagere og åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere var nytteindsatsforløbene oftest 1 uge lange. For AMY-modtagerne var forløbene oftest 13 uger.

Timekravet for AMY-modtagere overholdes

For AMY-modtagere gælder det, at nytteindsatsforløbene skal vare 20 timer ugentligt. 94 pct. af de registrerede nytteindsatsforløb i 2014 havde en varighed på 20 timer om ugen. Timekravet overholdes således i langt de fleste nytteindsatsforløb for AMY-modtagere. 6 pct. af forløbene varede mere end 20 timer ugentligt. De 6 pct. dækker over ca. 400 forløb.

Kommunerne modtager 50 pct. refusion for personer på uddannelseshjælp og kontanthjælp, hvis disse aktiveres i fx nytteindsats i 25 timer eller mere om ugen. 89 pct. af kontant- og uddannelseshjælpsmodtagernes nytteindsatsforløb er 25 timer eller derover. Kommunerne har således ret til refusion i størstedelen af de tilfælde, hvor de tildeler nytteindsats.

Nytteindsats tilbydes i gennemsnit 11,2 uger efter ydelsesforløbet påbegyndes

For kontanthjælpsmodtagerne, som har påbegyndt deres ydelsesforløb i løbet af de første tre kvartaler af 2014, går der i gennemsnit 14,3 uger af deres ledighedsforløb, før de modtager nytteindsats. Uddannelseshjælpsmodtagerne tilbydes i gennemsnit nytteindsats 6,9 uger

efter deres ledighedsforløbs start, mens AMY-modtagerne tilbydes nytteindsats 12,1 uger efter deres ydelsesforløbs start.

En større andel kommer i løntilskud og virksomhedspraktik efter deres nytteindsatsforløb

11 pct. af de jobparate kontanthjælpsmodtagere, som har påbegyndt deres ydelsesforløb i første halvår af 2014 og modtaget nytteindsats i løbet af 2014, har været i løntilskud eller virksomhedspraktik forud for deres nytteindsatsforløb. Andelen, som kommer i løntilskud og virksomhedspraktik efter endt nytteindsatsforløb, er 31 procent. Blandt uddannelseshjælpsmodtagerne har 8 pct. været i virksomhedspraktik forud for deres nytteindsatsforløb. Denne andel er steget til 11 pct. efter endt nytteindsatsforløb.

Grundet dataafgrænsningen er det ikke muligt at se, hvilke øvrige indsatser AMY-modtagere har modtaget forud for eller efter deres nytteindsats.

Nytteindsats etableres hovedsageligt i kommunerne

Det er muligt at etablere nytteindsatspladser hos offentlige institutioner i såvel stat som region og kommune. Det er endvidere muligt at etablere tilbud om nytteindsats i selvejende institutioner, hvis udgifter dækkes med mindst 50 pct. af offentlige tilskud.

I praksis etableres størstedelen af nytteindsatsforløbene i kommunalt regi. Ultimo 2014 blev 98 pct. af nytteindsatsforløbene på tværs af de tre ydelsesgrupper forankret i kommunerne.

Nytteindsats tildeles i overvejende grad til mænd

Blandt jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og AMY-modtagere er mænd overrepræsenteret blandt de, der har modtaget nytteindsats i 2014 sammenlignet med den samlede gruppe af hhv. jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagere i 2014.

For de jobparate gælder det desuden, at personer med dansk herkomst er overrepræsenteret blandt nytteindsatsmodtagerne. Blandt AMY-modtagere med nytteindsats er personer med dansk herkomst derimod en anelse underrepræsenteret sammenlignet med den samlede gruppe af AMY-modtagere, mens ikke-vestlige indvandrere og efterkommere af ikke-vestlige indvandrere er overrepræsenteret.

For åbenlyst uddannelsesparate afviger nytteindsatsmodtagerne ikke nævneværdigt fra den samlede population på de udvalgte karakteristika bortset fra kønsfordelingen.

Stor afgang fra ydelsen efter endt nytteindsats

En stor andel af nytteindsatsmodtagerne afgår til uddannelse, beskæftigelse eller selvforsørgelse efter endt nytteindsatsforløb.

Blandt de jobparate kontanthjælpsmodtagere, der har påbegyndt deres ydelsesforløb 1. halvår 2014 og afsluttet deres nytteindsatsforløb senest i august 2014, er 24 pct. overgået til beskæftigelse, ca. 9 pct. er overgået til selvforsørgelse og 8 pct. er overgået til uddannelse 13 uger efter endt nytteindsatsforløb. Hele 40 pct. er således overgået til beskæftigelse, selvforsørgelse eller uddannelse efter endt nytteindsatsforløb. 57 pct. er stadig på kontanthjælp.

45 pct. af de åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere er 13 uger efter endt nytteindsatsforløb overgået til uddannelse, mens knap 40 pct. er overgået til beskæftigelse eller selvforsørgelse. Tilsammen er 85 pct. af de åbenlyst uddannelsesparate overgået til uddannelse, beskæftigelse eller selvforsørgelse 13 uger efter endt nytteindsatsforløb, mens kun 14 pct. fortsat er på uddannelseshjælp.

19 pct. af AMY-modtagerne er 13 uger efter endt nytteindsats overgået til beskæftigelse. 12 pct. er overgået til selvforsørgelse, og 4 pct. er startet på uddannelse. 35 pct. er således overgået til beskæftigelse, selvforsørgelse eller uddannelse 13 uger efter endt nytteindsatsforløb, mens 46 pct. fortsat er på AMY, og 7 pct. er overgået til hhv. kontanthjælp og sygedagpenge.

Den positive udvikling i ydelsesmodtagernes arbejdsmarkedsstatus efter endt nytteindsatsforløb understøttes af Beskæftigelsesministeriets analyse af effekten af nytteindsats for unge åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere. I denne analyse finder de, at deltagelse i nytteindsats får de åbenlyst uddannelsesparate hurtigere i job eller uddannelse. Konkret finder analysen, at afgangsraten fra uddannelseshjælp under såvel som efter deltagelse i nytteindsats mere end fordobles. Den første effektanalyse af nytteindsats finder således, at deltagelse i nytteindsats ikke fastholder de unge i ledighed, men derimod tilskynder dem til at finde job og uddannelse.

2. Introduktion

Som led i kontanthjælpsreformen blev nytteindsats indført som et nyt redskab i den aktive beskæftigelsesindsats. Nytteindsatsordningen trådte i kraft d. 1. januar 2014 og er således endnu et forholdsvist nyt redskab i den aktive beskæftigelsesindsats.

Intentionen bag nytteindsats er, at alle, der kan arbejde, skal arbejde for deres ydelse. Og omvendt, at personer, der ikke ønsker at arbejde, ikke kan få en ydelse. Med nytteindsats skal ledige arbejde for deres ydelse ved at udføre samfundsnyttige opgaver på offentlige arbejdspladser. Samtidig skal nytteindsatsen have et indhold, som giver den ledige mulighed for at indgå i et arbejdsfællesskab.

Nytteindsats adskiller sig overordnet fra den øvrige aktiveringsindsats, ved at fokus ikke er på opkvalificering eller forbedring af lediges kvalifikationer, men på at den enkelte skal arbejde for sin ydelse.

Nytteindsats er rettet mod de mest ressourcestærke modtagere af kontanthjælp og uddannelseshjælp, dvs. de åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere, der venter på at komme i gang med en uddannelse, og jobparate kontanthjælpsmodtagere, som ikke er kommet i job inden for de første tre måneders ledighed.

Med aftale om den midlertidige arbejdsmarkedsydelse blev det også muligt at benytte nytteindsats til modtagere af arbejdsmarkedsydelse med virkning fra 1. januar 2014.

Endelig kan nytteindsats tilbydes de aktivitetsparate kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere, men det vil sjældent være det mest hensigtsmæssige redskab for disse, da udsatte ledige ofte vil have behov for mere støttende indsatser.

Med beskæftigelsesreformen vil det pr. 1. juli 2015 være muligt for jobcentrene at beslutte om en dagpengemodtager skal i rådighedsafprøvende tilbud og at anvende bl.a. nytteindsats som rådighedsafprøvende tilbud.

Nytteindsatsordningen er omfattet af en række vænsregler, der har til formål at hindre, at nytteindsatsen fortrænger ordinære job og virker konkurrenceforvridende. Det fremgår af aftalen om kontanthjælpsreformen, at der skal følges op på, om intentionerne i reformen realiseres. Derfor har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering gennemført en kvantitativ evaluering af nytteindsatsordningen, som belyser, om nytteindsats anvendes efter hensigten.

Nærværende rapport søger at afdække omfanget af nytteindsats blandt jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere samt modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse. Der fokuseres på personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014, idet disse ledige er omfattet af de nye regler fra starten af deres ledighedsforløb.

Rapporten skal ses i sammenhæng med en kvalitativ evaluering af nytteindsats, som er gennemført af DAMVAD i starten af 2015 for Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Boks 1: Data

Evalueringen er baseret på registerdata fra henholdsvis Danmarks Statistik samt Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Der tages udgangspunkt i DREAM-registeret, som er en forløbsdatabase baseret på data fra Beskæftigelses- og Undervisningsministeriet, CPR-registeret samt SKAT. Datasættet omfatter samtlige personer, der har modtaget offentlige overførselsindkomster. DREAM indeholder også oplysninger om beskæftigelse, der indsamles fra e-indkomst registreret.

Jobcentrene har kunnet give tilbud om nytteindsats fra 1. januar 2014. Denne evaluering er således baseret på data for 2014. Idet kommunerne den 1. januar 2015 overgik til et nyt indberetningssystem for den kommunale aktiveringsindsats, og STAR har omlagt kildedata for aktiveringstilbud, er opdateringen af enkelte datagrupper forsinket. Denne forsinkelse gør, at DREAM ikke er opdateret for december 2014. De indikatorer i rapporten, som er beregnet på baggrund af DREAM, er således baseret på data for 2014 frem til ultimo november 2014, medmindre andet er angivet.

Ydelsehistorikken i DREAM angives på ugeniveau. Den ugentlige ydelsesoplysning dannes blot personen har været én dag på en ydelse. Denne opgørelsesmetode kan overvurdere varigheden af nytteindsatsforløbene, når disse opgøres.

DREAM er desuden bygget op således, at der kun kan registreres én ugentlig ydelsesoplysning. Der foretages derfor i nogle tilfælde en overskrivning af koder ved dannelsen af registret ud fra et prioriteringssystem, hvor virksomhedsrettede indsatser rangerer højere end vejledning og opkvalificering. Dette medfører, at det ikke er muligt at se, hvorvidt og i så fald hvilke øvrige indsatser ydelsesmodtagere har fået, mens de har fået nytteindsats.

Det tilgængelige data indeholder kun information om, at AMY-modtagerne har modtaget nytteindsats, nytteindsatsens varighed og tidspunkt samt ydelsesforløbets varighed. Det er med det tilgængelige data således ikke muligt at undersøge, hvilke øvrige indsatser AMY-modtagerne har modtaget forud for eller efter deres nytteindsats. Det er heller ikke muligt at se, hvor lang tid der går, før AMY-modtagerne får et aktivt tilbud. Det er kun muligt at undersøge, hvornår i ydelsesforløbet AMY-modtagerne får nytteindsats.

Evalueringsens datagrundlag beskrives nærmere i Bilag 1.

2.1 Rapportens opbygning

I kapitel 3 beskrives brugen af nytteindsats på landsplan fordelt på de tre ydelsesgrupper. Herunder redegøres for udviklingen i brugen af nytteindsats i 2014, samt hvorvidt kommunerne overholder de gældende regler for nytteindsats.

Kapitel 4 belyser, hvilke øvrige indsatser nytteindsatsmodtagerne får forud for og efter deres nytteindsatsforløb, mens kapitel 5 præsenterer en række karakteristika for nytteindsatsmodtagerne, hvorved det er muligt at sammenligne gruppen af nytteindsatsmodtagere med den samlede gruppe af hhv. jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og AMY-modtagere.

Afslutningsvis redegøres der for de lediges arbejdsmarkedsstatus efter endt nytteindsatsforløb i kapitel 6.

3. Brugen af nytteindsats på landsplan

Der skelnes i rapporten mellem antal nytteindsatsforløb og antal personer med nytteindsats. Samme person kan godt have haft flere nytteindsatsforløb. Derfor er antallet af forløb også højere end antallet af personer med nytteindsats. Det fremgår af de enkelte figurer og tabeller, om der er tale om antal personer eller forløb.

Der fokuseres overvejende på personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014, idet disse ledige er omfattet af de nye regler fra starten af deres ydelsesforløb. Dog vil der indledningsvist også ses på samtlige jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere samt AMY-modtagere, som har modtaget nytteindsats i løbet af 2014, når den samlede udviklingen i brugen af nytteindsats over 2014 beskrives. Disse opgørelser vil således inkludere data for personer i de tre ydelsesgrupper, som har påbegyndt deres ydelsesforløb forud for 2014.

Ved fortrinsvist at fokusere på personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014 sikres bl.a. det mest retvisende billede af tidspunktet for nytteindsatsen i ydelsesforløbet, som ikke forstyrres af, at personer, der har været på overførselsindkomst i flere år, ikke har haft mulighed for at modtage nytteindsats før år 2014.

Denne afgrænsning sikrer desuden det mest retvisende billede af, hvordan nytteindsats påvirker modtagernes arbejdsmarkedsstatus, da resultaterne ikke forstyrres af, at personer, der har været på overførselsindkomst i flere år, muligvis har mere sammensatte udfordringer og derfor ikke nødvendigvis vil have samme afgangsmønster som personer, der er kommet ind i systemet senere.

Det fremgår af de enkelte figurer og tabeller, hvilken population resultaterne er baseret på.

3.1 Hvor meget fylder nytteindsats i aktiveringen?

51.410 personer påbegyndte de tre første kvartaler af 2014 et ydelsesforløb som jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere eller modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse (AMY), jf. Tabel 1. 7.952 af disse svarende til 15 pct. modtog nytteindsats i 2014. De modtog i alt 10.393 nytteindsatsforløb. Nogle personer har således haft mere end et nytteindsatsforløb.

Fordelt på ydelsesgrupper fik 7 pct. af de jobparate kontanthjælpsmodtagere, som påbegyndte deres ydelsesforløb de første tre kvartaler af 2014, nytteindsats i løbet af 2014. Blandt de åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere fik 18 pct. nytteindsats i løbet af 2014. Denne andel var 21 pct. blandt de AMY-modtagere, som påbegyndte ydelsesforløb de første tre kvartaler af 2014.

Tabel 1. Omfang af nytteindsats fordelt på ydelsesgrupper, 2014.

	Jobparate	Åbenlyst uddannelsesparate	AMY	Samlet
Antal berørte	18.416	11.031	21.843	51.410
Antal berørte med nytteindsats	1.258	2.011	4.537	7.952
Andel med nytteindsats	7 %	18 %	21 %	15 %
Antal nytteindsatsforløb	1.585	2.436	6.372	10.393

Anm: Tabellen er baseret på tal for berørte personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014.
Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Det fremgår af aftalen om kontanthjælpsreformen, at jobparate kontanthjælpsmodtagere senest efter tre måneder skal arbejde for deres kontanthjælp, fx i nytteindsats. Blandt jobparate kontanthjælpsmodtagere med ydelsesforløb, som er påbegyndt i løbet af de første tre kvartaler af 2014, og som har en varighed af mindst tre måneder¹, har 7 pct. fået nytteindsats, mens tilsvarende 7 pct. ikke har modtaget nogen form for aktiv indsats. 93 pct. har således modtaget et aktivt tilbud inden for de første 3 måneder af deres ydelsesforløb.

For åbenlyst uddannelsesparate gælder det, at de inden for den første måned skal modtage et aktivt tilbud. Blandt åbenlyst uddannelsesparate med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014 og en varighed af mindst en måned², har 13 pct. modtaget nytteindsats, mens 22 pct. endnu ikke har modtaget en aktiv indsats. 78 pct. har således modtaget et aktivt tilbud inden for den første måned af deres ydelsesforløb.

Som det fremgår af Boks 1 indeholder data kun information om, at AMY-modtagerne har modtaget nytteindsats. Det er med det tilgængelige data således ikke muligt at undersøge, hvilke øvrige indsatser AMY-modtagerne har modtaget. Det er heller ikke muligt at se, hvor lang tid der går, før AMY-modtagerne får et aktivt tilbud.

Faktaboks 1 indeholder en status for antallet af nytteindsatsmodtagere i alt ultimo 2014. I denne opgørelse indgår samtlige jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagere, som har modtaget nytteindsats i 2014, uanset deres ydelsesforløb opstart. Faktaboks 1 giver således en status på brugen af nytteindsats for de tre ydelsesgrupper ultimo 2014.

Det fremgår bl.a., at 7 pct. af samtlige jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagerne i december 2014 modtog nytteindsats. Sammenholdt med Tabel 1, hvor 15 pct. af de jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagerne med ydelsesforløb påbegyndt i 2014 modtog nytteindsats, indikerer tallene, at nytteindsats fokuseres de nyledige.

Faktaboks 1. Status på antal nytteindsatsmodtagere i alt ultimo 2014.

163.900 personer var berørt af kontanthjælp, uddannelseshjælp eller midlertidig arbejdsmarkedsydelse ved udgangen af 2014. Heraf var ca. 44.200 visiteret som jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og AMY.

45 pct. af de jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannel-

¹ Ca. 9.700 personer.

² Ca. 10.000 personer.

seshjælpsmodtagere og AMY-modtagerne var berørt af aktivering ultimo 2014. 7 pct. modtog nytteindsats.

Tabel 2. Nytteindsats fordelt på ydelsesgrupper i alt og målgruppen jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY inkl. personer med påbegyndt ydelsesforløb før 2014, december 2014.

	Ydelsesgrupper i alt		Målgrupper i alt		Øvrige	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ydelsesmodtagere i alt	163.863	100	44.186	100	119.677	100
Ydelsesmodt. uden tilbud	91.985	56	24.238	55	67.747	57
Ydelsesmodt. med tilbud	71.878	44	19.948	45	51.930	43
Nytteindsats	3.524	2	3.301	7	223	0

Anm.: Tabellen indeholder tal for berørte personer i december 2014. Målgrupper i alt omfatter jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og AMY-modtagere. Øvrige omfatter aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere samt uddannelsesparate og aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere. Kilde: Jobindsats.dk

Der var ved udgangen af 2014 ca. 29.000 jobparate kontanthjælpsmodtagere. Disse udgjorde ca. 27 pct. af det samlede antal kontanthjælpsmodtagere ultimo 2014. 45 pct. af de jobparate var ved udgangen af 2014 berørt af aktivering, jf. Tabel 3. 4 pct. af samtlige jobparate modtog nytteindsats i december 2014.

Omkring 3.400 personer svarende til 8 pct. af samtlige uddannelseshjælpsmodtagere var visiteret åbenlyst uddannelsesparate ved udgangen af 2014. 54 pct. af disse var berørt af aktivering og 20 pct. modtog nytteindsats.

Ca. 11.800 personer modtog AMY i december 2014. 43 pct. af disse var berørt af aktivering og 13 pct. fik nytteindsats.

Tabel 3. Nytteindsats fordelt på ydelsesgrupper i primær målgruppe og AMY, december 2014.

	Jobparate		Åbenlyst uddannelsesparate		AMY	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ydelsesmodtagere i alt	28.978	100	3.373	100	11.835	100
Ydelsesmodt. uden tilbud	15.957	55	1.537	46	6.744	57
Ydelsesmodt. med tilbud	13.021	45	1.836	54	5.091	43
Nytteindsats	1.028	4	681	20	1.592	13
Vejledning og opkvalificering	5843	20	915	27	719	6
Ansættelse med løntilskud	2381	8	15	0	1.979	17
Virksomhedspraktik	4371	15	439	13	1.337	11
Voksenelever fra ledighed	0	0	0	0	0	0
Ansættelse som jobrotationsvikar	598	2	0	0	0	0

Anm.: Tabellen indeholder tal for berørte personer i december 2014. Kilde: Jobindsats.dk

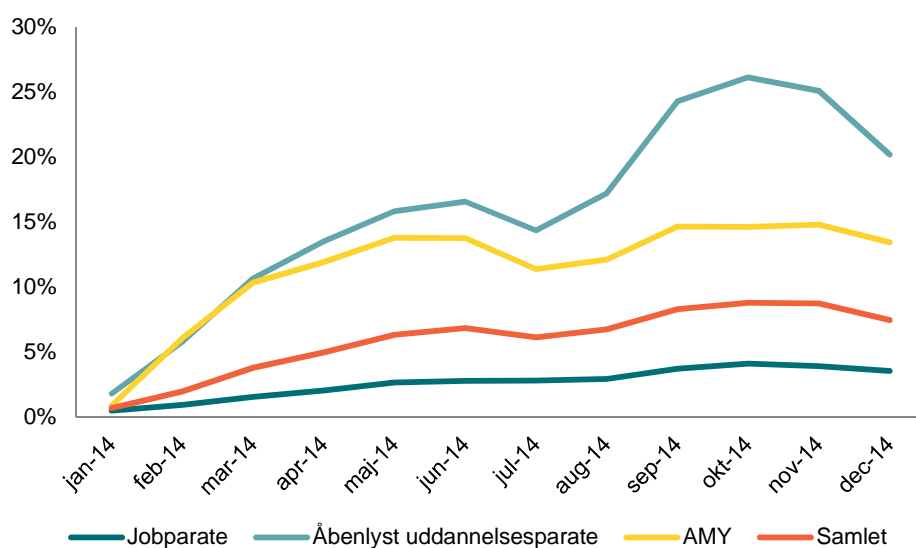
Langt de fleste kontanthjælpsmodtagere, som får nytteindsats, er visiteret jobparate. I 2014 var 93 pct. af de kontanthjælpsmodtagere, der modtog nytteindsats, visiteret jobparate. Samme tendens gør sig gældende for uddannelseshjælpsmodtagerne. I 2014 var 81 pct. af uddannelseshjælpsmodtagerne i nytteindsats visiteret som åbenlyst uddannelsesparate.

Nytteindsats tildeles således i høj grad til de mest ressourcestærke modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp samt AMY.

3.2 Udviklingen i brugen af nytteindsats fordelt på ydelsesgrupper

Udviklingen i brugen af nytteindsats har været stigende i løbet af 2014. Blandt samtlige jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagere i 2014 – og således ikke kun personer med ydelsesforløb påbegyndt i 2014 – er andelen af personer med nytteindsats steget fra 0,7 pct. i januar til ca. 9 pct. i oktober og november og faldet igen til 7 pct. i december, jf. Figur 1.

Figur 1 Nytteindsatsmodtagere som andel af de samlede målgrupper inkl. personer med påbegyndt ydelsesforløb før 2014, 2014.

Anm.: Figuren er baseret på tal målt i berørte personer.
Kilde: Jobindsats.dk

Andelen af samtlige jobparate kontanthjælpsmodtagere, som modtager nytteindsats, er steget fra 0,5 pct. i januar 2014 til 4 pct. i december 2014. Blandt alle åbenlyst uddannelsesparate i 2014 er andelen med nytteindsats steget fra 2 pct. i januar 2014 til 20 pct. i december 2014, mens andelen af AMY-modtagere med nytteindsats er steget fra 1 pct. til 14 pct. ultimo 2014.

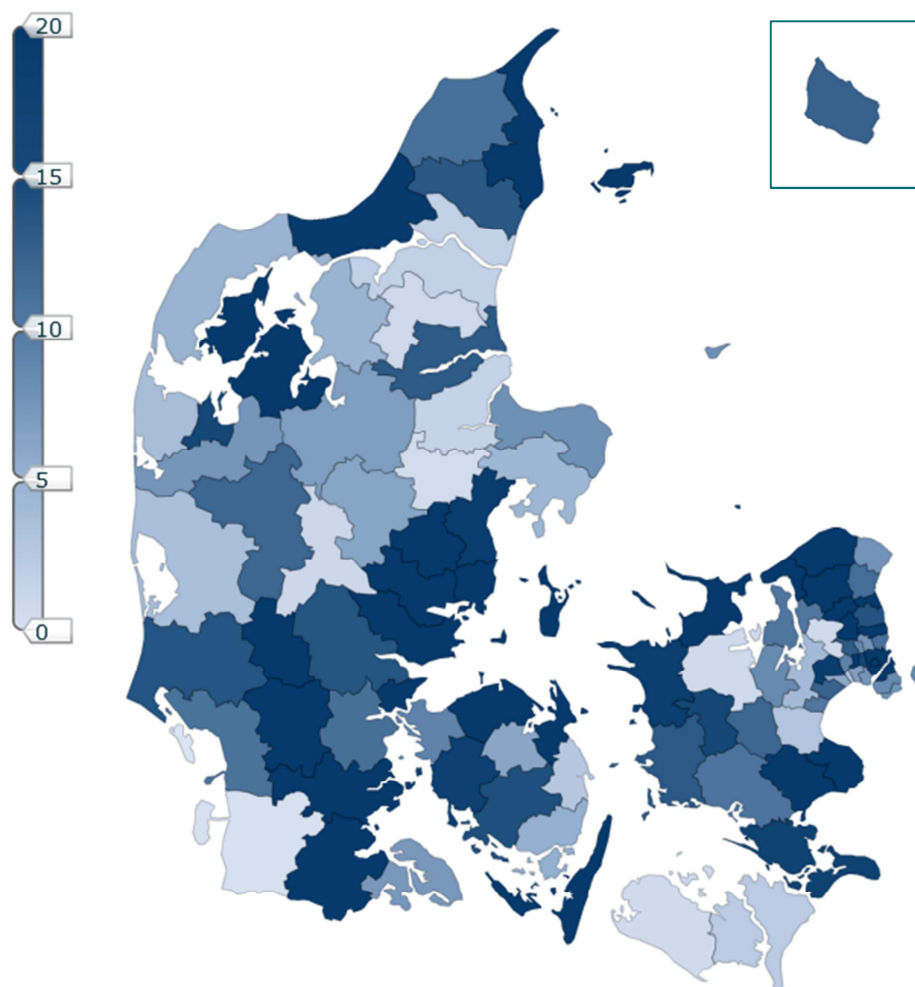
3.3 Udbredelse af nytteindsats på tværs af kommuner

88 ud af 94 jobcentre har i løbet af 2014 etableret nytteindsatsforløb i 93 af landets 98 kommuner. Af Figur 2 fremgår brugen af nytteindsats på tværs af landets kommuner for

jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagere med ydelsesforløb påbegyndt de tre første kvartaler af 2014.

På tværs af kommunerne modtog op til 44 pct. af de jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagerne nytteindsats i 2014. I gennemsnit modtog 15 pct. af disse ydelsesgrupper nytteindsats.

Figur 2. Andel med nytteindsats fordelt på kommuner, 2014.

Anm.: Figuren er baseret på tal for jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og AMY-modtagere med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014.
Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Ved de mørkeblå kommuner modtager 20 pct. eller mere nytteindsats. I 31 kommuner modtager 20 pct. eller mere af de jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagere med påbegyndt ydelsesforløb de tre første kvartaler af 2014 nytteindsats. I 9 kommuner modtog 15-20 pct. nytteindsats, og i andre 20 kommuner modtog 10-15 pct. nytteindsats. I 21 kommuner modtog 5-10 pct. nytteindsats, og i 17 kommuner fik under 5 pct. nytteindsats.

Det skal bemærkes, at hvis der er store forskelle på tværs af kommuner i længden af ledighedsforløbene, kan dette påvirke sammenligningen, når man opgør andelen af nytteindsatsmodtagere som andel af berørte personer.

Der er ikke en umiddelbar sammenhæng mellem brugen af nytteindsats og størrelserne af de respektive kommuner³, ligesom der heller ikke er tydelige geografiske forskelle at spore i brugen af nytteindsats, jf. Figur 2. Der er ligeledes ingen umiddelbar sammenhæng mellem brugen af nytteindsats og den samlede aktiveringsgrad.

3.4 Varighed af nytteindsats

Lovgivningen stiller få og enkelte krav til varigheden og det ugentlige omfang af nytteindsatsen, jf. Faktaboks 2.

Faktaboks 2: Varighed af nytteindsats.

Nytteindsats kan have en varighed på op til 13 uger.

Det er ikke muligt at forlænge et tilbud om nytteindsats. Det er kun tilladt at give et nyt tilbud med nytteindsats i samme virksomhed, hvis der er tale om en anden arbejdsfunktion.

For AMY-modtagere gælder det, at nytteindsatsen skal vare 20 timer ugentligt.

I 2014 havde nytteindsatsforløbene en gennemsnitlig varighed på 6,5 uger på tværs af de tre ydelsesgrupper, jf. Tabel 4. AMY-modtagernes nytteindsatsforløb var i gennemsnit længere end kontant- og uddannelseshjælpsmodtagernes med 7, 2 uger sammenlignet med hhv. 5,7 og 5,3 uger.

Tabel 4. Varighed af afsluttede nytteindsatsforløb fordelt på ydelser, 2014.

	Jobparate	Åbenlyst uddannelsesparate	AMY	Samlet
Gennemsnitligt antal uger	5,7	5,3	7,2	6,5
Gennemsnitligt antal timer pr. uge	30,6	29,5	20,6	24,2
Antal forløb	1.585	2.436	6.372	10.393

Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Anm.: Tabellen er baseret på nytteindsatsforløb i 2014 for personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014. Opgørelsesmetoden i DREAM kan påvirke data om varighed af ydelses- samt indsatsforløb, da der regnes i hele uger i DREAM, og der derfor ikke opdeles på eksempelvis halve uger.

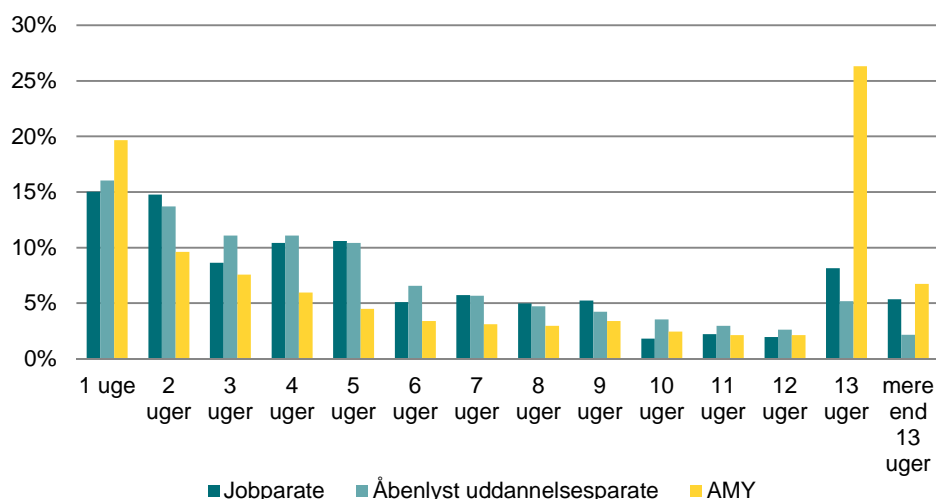
De jobparate kontanthjælpsmodtageres nytteindsatsforløb havde oftest en varighed af 1 uge, jf. Figur 3. 15 pct. af nytteindsatsforløbene havde en varighed af 1 uge. 60 pct. af forløbene var 1 til 5 uger lange. 8 pct. af forløbene var 13 uger lange.

Blandt de åbenlyst uddannelsesparate varede nytteindsatsforløbene oftest 1 uge. 16 pct. af forløbene havde en varighed af 1 uge. 62 pct. var 1 til 5 uger lange. 5 pct. af forløbene varede 13 uger.

For AMY-modtagerne var nytteindsatsforløbene oftest 13 uger lange. 26 pct. af nytteindsatsforløbene havde således en varighed af 13 uger. 47 pct. af forløbene varede 1 til 5 uger.

³ Sammenhængen mellem nytteindsats og kommunestørrelse er testet i en regressionsmodel, og sammenhængen er ikke signifikant på et 5 pct. niveau.

Figur 3. Varighed af nytteindsatsforløb målt i antal uger fordelt på ydelser, 2014.

Anm.: Figuren er baseret på tal for berørte personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014. Opgørelsesmetoden i DREAM kan påvirke data om varighed af ydelses- samt indsatsforløb, da der regnes i hele uger i DREAM, og der derfor ikke opdeles på eksempelvis halve uger.
Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Det er ifølge lovgivningen ikke muligt at forlænge et tilbud om nytteindsats. 5 pct. af de afsluttede nytteindsatsforløb har imidlertid en varighed på mere end 13 uger, dvs. længere end varighedsbegrænsningen. Det skal her bemærkes, at det ikke er undersøgt, om dette kan skyldes fx sygdom under nytteindsatsen, som kan forlænge tilbuddets varighed.

Fordelt på ydelsesgrupper har ca. 5 pct. af de afsluttede nytteindsatsforløb blandt jobparate med ydelsesforløb påbegyndt de tre første kvartaler af 2014 en varighed på mere end 13 uger, jf. Figur 3. For uddannelseshjælpsmodtagere er denne andel 2 pct., mens 7 pct. af de registrerede nytteindsatsforløb for AMY-modtagerne havde en varighed på mere end 13 uger.

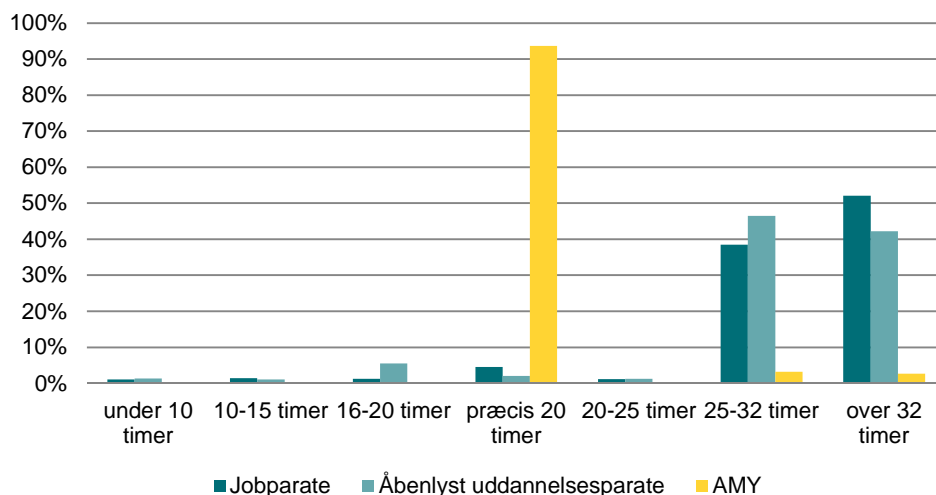
Langt hovedparten af de ca. 10.400 nytteindsatsforløb har således en varighed under 13 uger og opfylder dermed de formelle krav til ordningen. De relativt få forløb der har en varighed over 13 uger kan skyldes dataafgrænsninger, som kan gøre det svært at identificere den præcise længde af forløbene, jf. Boks 2.

Boks 2: Dataafgrænsning i forbindelse med nytteindsatsforløbenes varighed.

Opgørelsesmetoden i DREAM kan imidlertid påvirke data om varighed af nytteindsatsforløbene, da der i DREAM regnes i hele uger, og der derfor ikke opdeles på eksempelvis halve uger. Hvis personer starter på nytteindsats midt i en uge rundes der op til en hel uge. Det samme gælder, hvis man stopper midt i en uge. Der er med denne opgørelsesmetode således risiko for, at varigheden af forløbene overvurderes.

For at tage højde for denne risiko, kan kontrolgrænsen for varigheden af nytteindsatsforløbene sættes til 15 uger. 0,4 pct. af de jobparates nytteindsatsforløb er længere end 15 uger. For de åbenlyst uddannelsesparate er denne andel 0,5 pct., mens 0,4 pct. af AMY-modtagernes nytteindsatsforløb har en varighed på mere end 15 uger.

Figur 4. Nytteindsatsforløb fordelt på ugentligt antal timer og ydelsesgrupper, 2014.

Anm.: Figuren er baseret på tal for berørte personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014.
Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Det gennemsnitlige timetal per uge er 24,2 timer på tværs af ydelsesgrupperne, jf. Tabel 4. For de jobparate og åbenlyst uddannelsesparate varer nytteindsatsforløbene omkring 30 timer per uge i gennemsnit.

Kommunerne modtager 50 pct. refusion for personer på uddannelseshjælp og kontanthjælp, hvis disse aktiveres i fx nytteindsats i 25 timer eller mere om ugen. 89 pct. af nytteindsatsforløbene for kontant- og uddannelseshjælpsmodtagerne er 25 timer om ugen eller derover, jf. Tabel 4. Kommunerne har således ret til refusion i størstedelen af de tilfælde, hvor de tildeler nytteindsats.

For AMY-modtagere gælder det, at nytteindsatsforløbene skal være 20 timer ugentligt. Figur 4 viser, at 94 pct. af de registrerede nytteindsatsforløb i 2014 havde en varighed på 20 timer om ugen. 6 pct.⁴ af forløbene varede mere end 20 timer ugentligt og 0,2 pct. af forløbene mindre end 20 timer ugentligt. Timekravet overholdes således i langt de fleste nytteindsatsforløb for AMY-modtagere.

3.5 Tidspunkt for nytteindsats

Der er få og enkelte krav til, hvornår i et ydelsesforløb nytteindsats må benyttes som et tilbud efter LAB, jf. Faktaboks 3.

⁴ De 6 pct. som overstiger timereglen dækker over ca. 400 forløb. Heraf var 0,2 pct. mellem 20 og 25 timer om ugen, 3,2 pct. var 25-32 timer om ugen, og 2,6 pct. havde mere end 32 timer om ugen.

Faktaboks 3: Tidspunkt for nytteindsats.

Nytteindsats kan gives til jobparate kontanthjælpsmodtagere, som ikke er kommet i job inden for de første tre måneders ledighed, og til åbenlyst uddannelsesparate efter en måneds ledighed samt til AMY-modtagere senest efter 4 uger på AMY.

Nytteindsats kan iværksættes tidligere, når kommunen vurderer, at det er relevant, herunder hvis der opstår tvivl om den jobparates rådighed.

Blandt de jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagerne med ydelsesforløb påbegyndt de tre første kvartaler af 2014 går der i gennemsnit 11,2 uger fra ydelsesforløbet påbegyndes, til ydelsesmodtageren får nytteindsats, jf. Tabel 5.

Tabel 5. Varighed af ydelsesforløb forud for nytteindsats, 2014.

	Jobparate	Åbenlyst uddannelsesparate	AMY	Samlet
Gennemsnitligt antal uger	14,3	6,9	12,1	11,2
Højeste 25 pct.	20	9	16	16
Laveste 25 pct.	5	3	6	5
Antal forløb	1.585	2.436	6.372	10.393

Anm.: Opgørelsesmetoden i DREAM kan påvirke data om varighed af ydelses- samt indsatsforløb, da der regnes i hele uger i DREAM, og der derfor ikke opdeles på eksempelvis halve uger. Antal uger af 2014 forud for påbegyndelse af nytteindsats er tiden frem til det første nytteindsatsforløb.

Kilde: Egne beregninger på DREAM.

For jobparate kontanthjælpsmodtagere går der i gennemsnit 14,3 uger af deres ledighedsforløb, før de modtager nytteindsats. For det nedre kvartil, dvs. de 25 pct. af de jobparate med korteste tid på ydelse forud for deres nytteindsatsforløb, går der højst 5 uger af deres ledighedsforløb, før de modtager nytteindsats, mens der for det øvre kvartil, dvs. de 25 pct. af de jobparate med længst tid på ydelse forud for deres nytteindsatsforløb, går mindst 20 uger og højst 42 uger af deres ydelsesforløb, før de modtager nytteindsats.

Det fremgår af aftalen om kontanthjælpsreformen, at jobparate kontanthjælpsmodtagere senest efter 3 måneder skal arbejde for deres kontanthjælp, fx i nytteindsats, jf. Faktaboks 3. Der går i gennemsnit 14,3 uger fra ydelsesforløbet påbegyndes til kontanthjælpsmodtagerne tilbydes nytteindsats. Da Tabel 5 blot fortæller, hvornår i ydelsesforløbet nytteindsatsen påbegyndes, er det ikke muligt at besvare, hvorvidt reglen om aktivering inden for 3 måneder overholdes alene på baggrund af Tabel 5, eftersom kontanthjælpsmodtagerne kan have fået en anden indsats forud for deres nytteindsatsforløb.

93 pct. af de jobparate kontanthjælpsmodtagere med påbegyndt ydelsesforløb i 2014 og nytteindsats i 2014 havde modtaget aktivering i form af enten vejledning og opkvalificering, løntilskud, virksomhedspraktik eller nytteindsats i løbet af de 3 første måneder af deres ydelsesforløb. 7 pct. havde ikke modtaget aktivering i løbet af de 3 første måneder.

Blandt åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere går der i gennemsnit 6,9 uger af deres ledighedsforløb, før de modtager nytteindsats. For det nedre kvartil går der højst 3 uger, mens der for det øvre kvartil går mindst 9 uger og højst 41 uger af deres nytteindsatsforløb, før de modtager nytteindsats.

Jf. Faktaboks 3 skal åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere aktiveres senest efter 1 måned. For åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere med påbegyndt ydelsesforløb og nytteindsats i 2014 har 78 pct. modtaget aktivering i løbet af

den første måned af deres ydelsesforløb. 22 pct. havde ikke modtaget aktivering i løbet af den første måned.

For AMY-modtagerne med påbegyndt ydelsesforløb de tre første kvartaler af 2014 går der i gennemsnit 12,1 uger af deres ledighedsforløb, før de modtager nytteindsats. For det nedre kvartil går der højst 6 uger, mens der for det øvre kvartil gå mindst 16 uger og højst 44 uger af deres ledighedsforløb, før de modtager nytteindsats.

For AMY-modtagere er der krav om, at de har modtaget et virksomhedsrettet aktiveringstilbud senest efter 4 uger. Det tilgængelige data gør det ikke muligt at undersøge, hvor lang tid der går, før de modtager et aktivt tilbud, da der kun er oplysninger om nytteindsats til rådighed. AMY-modtagerne kan altså have fået en anden indsats forud for deres nytteindsatsforløb. Af Tabel 5 er det dog muligt at se, hvor lang tid der går, før de modtager nytteindsats. 22 pct. af AMY-modtagerne har fået nytteindsats inden for de første 4 uger.

Opgørelsesmetoden i DREAM kan imidlertid påvirke data om varighed af ydelsesforløbene forud for nytteindsats, da der i DREAM regnes i hele uger, og der derfor ikke opdeles på eksempelvis halve uger jf. Boks 1.

3.6 Hvor etableres nytteindsats?

Det er ifølge reglerne muligt at etablere nytteindsatspladser hos offentlige institutioner i såvel stat som region og kommune. Det er endvidere muligt at etablere tilbud om nytteindsats i selvejende institutioner, hvis udgifter dækkes med mindst 50 pct. af offentlige tilskud.

I praksis etableres størstedelen af nytteindsatsforløbene i kommunalt regi. I 2014 blev 98 pct. af nytteindsatsforløbene på tværs af de tre ydelsesgrupper forankret i kommunerne. Fordelt på ydelsesgrupper er billedet nogenlunde uændret. Dog oprettes en større andel af nytteindsatsforløbene for AMY-modtagere i stat, regioner og selvejende institutioner sammenlignet med nytteindsatsforløbene for kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere, jf. Tabel 6.

Tabel 6. Nyttendeindsatsforløb fordelt på stat, regioner og kommuner, 2014.

	Kontanthjælp	Uddannelseshjælp	AMY	Samlet
	Andel	Andel	Andel	Andel
Nytteindsats i stat	0,4	0,6	1,3	0,8
Nytteindsats i region	0,4	0,6	0,9	0,7
Nytteindsats i kommune	98,7	98,8	96,9	98,0
Nytteindsats i selvej. inst.	0,5	0,0	0,8	0,5
Nytteindsats i alt	100	100	100	100

Anm.: Tabellen er baseret på tal målt i berørte personer for 2014.
Kilde: Jobindsats.dk

4. Hvad får nytteindsatsmodtagerne af øvrige indsatser?

Kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere kan ud over nytteindsats modtage en række andre aktiveringstilbud. Nedenfor er der en oversigt over, hvilke andre tilbud de jobparate og åbenlyst uddannelsesparate, som har påbegyndt deres ydelsesforløb 1. halvår af 2014 og modtaget nytteindsats i løbet af 2014, har modtaget forud for og efter deres nytteindsatsforløb. Tabellen er baseret på 473 jobparate kontanthjælpsmodtagere og 937 åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere, der påbegynder ydelsesforløb 1. halvår 2014.

Databegrænsningen for AMY-modtagerne betyder, at det ikke er muligt at se, hvilke øvrige indsatser AMY-modtagere har fået forud for eller efter deres nytteindsats. Det er desuden ikke muligt at se, hvorvidt nytteindsatsmodtagerne har modtaget øvrige indsatser, imens de fik nytteindsats.

Af Tabel 7 fremgår det, at knap 30 pct. af de 473 jobparate, som er kommet på kontanthjælp i første halvår af 2014 og har modtaget nytteindsats, har modtaget vejledning og opkvalificering forud for deres nytteindsatsforløb. Andelen af jobparate kontanthjælpsmodtagere, som modtager vejledning og opkvalificering efter endt nytteindsatsforløb, er ca. 24 procent. En større andel (ca. 31 pct.) af de jobparate kommer i løntilskud og virksomhedspraktik efter deres nytteindsatsforløb sammenlignet med ca. 11 pct. før deres nytteindsatsforløb.

Tabel 7. Andel ydelsesmodtagere, som har modtaget øvrige indsatser forud for og efter nytteindsats fordelt på ydelsesgruppe og indsats, 2014.

	Jobparate		Åbenlyst uddannelsesparate		Samlet	
	Før	Efter	Før	Efter	Før	Efter
Vejledning og opkvalificering	29,6	24,3	35,8	14,9	33,7	18,1
Ansættelse med løntilskud	0,8	7,2	0,0	0,1	0,3	2,5
Virksomhedspraktik	10,6	23,9	7,9	11,3	8,8	15,5
Antal personer	473		937		1.410	

Anm.: Tabellen indeholder ikke data for AMY-modtagere. Tallene for før nytteindsats dækker over øvrige aktiveringstilbud (ekskl. mentor, jobrotation og voksenelever) givet i ydelsesforløbet op til det første forløb i nytteindsats, mens tallene efter nytteindsats dækker over øvrige aktiveringstilbud givet i ydelsesforløb efter det første forløb i nytteindsats. Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Blandt de åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere med ydelsesforløbsopstart 1. halvår 2014 og nytteindsats i 2014 har ca. 36 pct. modtaget vejledning og opkvalificering forud for deres forløb. 15 pct. modtager vejledning og opkvalificering efter endt nytteindsatsforløb. 8 pct. har forud for deres nytteindsatsforløb været i virksomhedspraktik. Denne andel er steget til 11 pct. efter endt nytteindsatsforløb.

De lavere andele med øvrige indsatser efter endt nytteindsatsforløb skal sammenholdes med, at flere er overgået til uddannelse, beskæftigelse, selvforsørgelse og lignende og derfor ikke længere modtager ydelsen. Der fokuseres på denne gruppe i Kapitel 6, når der ses på nytteindsatsmodtagernes arbejdsmarkedsstatus efter endt nytteindsatsforløb.

5. Karakteristik af nytteindsatsmodtagere

Nytteindsats er blandt jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagere med påbegyndt nytteindsatsforløb de tre første kvartaler af 2014 tildelt personer i alderen 18 til 64 år. Gennemsnitsalderen blandt modtagerne er 37 år. 52 pct. af nytteindsatsmodtagerne er mænd, og 24 pct. er registreret som gift.

På tværs af de tre ydelsesgrupper er mænd overrepræsenteret blandt de, der har modtaget nytteindsats i 2014 sammenlignet med den samlede gruppe af jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og AMY-modtagere med påbegyndt nytteindsatsforløb de første tre kvartaler af 2014.

For de jobparate gælder det desuden, at personer med dansk herkomst er overrepræsenteret blandt nytteindsatsmodtagerne. Blandt AMY-modtagere med nytteindsats er personer med dansk herkomst derimod en anelse underrepræsenteret sammenlignet med den samlede gruppe af AMY-modtagere, mens ikke-vestlige indvandrere og efterkommere af ikke-vestlige indvandrere er overrepræsenteret blandt nytteindsatsmodtagerne.

For åbenlyst uddannelsesparate afviger nytteindsatsmodtagerne ikke nævneværdigt fra den samlede population på de udvalgte baggrundskarakteristika bortset fra kønsfordelingen.

Tablet 8. Karakteristika for nytteindsatsmodtagere og samtlige på kontanthjælp, uddannelseshjælp og AMY, 2014.

	Jobparate		Åbenlyst uddannelsesparate		AMY	
	Nytteindsatsmodt.	Alle berørte	Nytteindsatsmodt.	Alle berørte	Nytteindsatsmodt.	Alle berørte
Antal personer	1.258	18.416	2.011	11.031	4.683	21.963
Alder	41	39	21	22	44	43
<i>Køn</i>						
Kvinde	29 %	39 %	41 %	45 %	50 %	55 %
Mand	71 %	61 %	59 %	55 %	50 %	45 %
<i>Civilstand</i>						
Gift	17 %	19 %	2 %	3 %	36 %	39 %
Enlig	83 %	81 %	98 %	97 %	64 %	61 %
<i>Herkomst</i>						
Dansk	77 %	74 %	83 %	82 %	69 %	75 %
Ikke-vestlige indv./efterkommere	16 %	18 %	15 %	15 %	24 %	19 %
Vestlige indv./efterkommere	7 %	8 %	2 %	3 %	7 %	6 %

Anm.: Tabellen er baseret på jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og AMY-modtagere med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014, samt nytteindsatsmodtagere inden for de tre grupper registreret i samme periode.

Kilde: Egne beregninger på DREAM.

6. Status efter nytteindsats

For at få et billede af de lediges arbejdsmarkedsstatus efter endt nytteindsatsforløb, fokuseres der på de personer med ydelsesforløb, som er påbegyndt i 1. halvår 2014, og nytteindsatsforløb, som er afsluttet senest i august 2014. Dermed er det på baggrund af det tilgængelige data muligt at følge personerne 3 måneder efter endt nytteindsatsforløb. Ved at anvende denne afgrænsning sikres det mest retvisende billede af, hvordan nytteindsats påvirker modtagernes arbejdsmarkedsstatus, da tallene ikke forstyrres af, at personer, der har været på overførselsindkomst i flere år, muligvis har mere sammensatte udfordringer og derfor ikke nødvendigvis vil have samme afgangsmønster som personer, der er kommet ind i systemet senere.

6.1 Arbejdsmarkedsstatus for ledige efter endt nytteindsats

Følgende tabeller er baseret på hhv. 473 jobparate kontanthjælpsmodtagere, 937 åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og 1.749 AMY-modtagere, og der påbegynder ydelsesforløb 1. halvår 2014 og afslutter deres nytteindsatsforløb senest i august 2014.

Kontanthjælp

Blandt jobparate kontanthjælpsmodtagere, der har påbegyndt deres ydelsesforløb 1. halvår 2014 og afsluttet deres nytteindsatsforløb senest i august 2014, er 67 pct. fortsat på kontanthjælp en uge efter endt nytteindsatsforløb, mens 18 pct. er overgået til beskæftigelse, 12 pct. er overgået til selvforsørgelse og 1,5 pct. er overgået til uddannelse, jf. Tabel 9.

13 uger efter endt nytteindsats er andelen jobparate kontanthjælpsmodtagere, som fortsat er på kontanthjælp, faldet til 57 pct. Andelen af jobparate, som er overgået til beskæftigelse, er steget til 24 pct., mens andelen på selvforsørgelse er faldet til knap 9 pct. Andelen, som er overgået til uddannelse, er steget til 8 pct.

Tabel 9. Arbejdsmarkedsstatus for jobparate kontanthjælpsmodtagere efter endt nytteindsats, 2014.

	Jobparate					
	Efter 1 uge		Efter 4 uger		Efter 13 uger	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Kontanthjælp	318	67,2	299	63,2	268	56,7
Beskæftigelse	84	17,8	90	19,0	115	24,3
Selvforsørgelse	57	12,1	61	12,9	40	8,5
Uddannelse	7	1,5	11	2,3	36	7,6
Andet	7	1,5	12	2,5	14	3,0
I alt	473	100,0	473	100,0	473	100,0

Anm.: Kategorien Andet dækker over udvandring fra landet, barsel, pension mm.

Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Uddannelseshjælp

For åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere, der har påbegyndt deres ydelsesforløb 1. halvår 2014 og afsluttet deres nytteindsatsforløb senest i august 2014, er 38 pct. stadig på uddannelseshjælp en uge efter endt nytteindsatsforløb, jf. Tabel 10. 7 pct. er overgået til uddannelse, 18 pct. til beskæftigelse og 36 pct. til selvforsørgelse.

Efter 13 uger er andelen, som stadig er på uddannelseshjælp, faldet til ca. 14 pct., mens andelen, som er afgået til uddannelse, er steget til 45 pct., og andelen på selvforsørgelse er faldet til 14 pct. Denne udvikling indikerer, at der i den mellemliggende periode har været uddannelsesoptag. Andelen som er overgået til beskæftigelse 13 uger efter endt nytteindsatsforløb er steget til knap 26 pct.

Overgangen fra uddannelseshjælp til kontanthjælp kan skyldes, at der enten har været tale om et fejlmatch for de fire individer, eller at de er fyldt 30 år, og derfor ikke længere skal indgå på uddannelseshjælp.

Tabel 10. Arbejdsmarkedsstatus for åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere efter endt nytteindsats, 2014.

	Åbenlyst uddannelsesparate					
	Efter 1 uge		Efter 4 uger		Efter 13 uger	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Uddannelseshjælp	360	38,4	227	24,2	134	14,3
Uddannelse	66	7,0	83	8,9	425	45,4
Beskæftigelse	166	17,7	232	24,8	239	25,5
Selvforsørgelse	341	36,4	383	40,9	131	14,0
Kontanthjælp	4	0,4	4	0,4	4	0,4
Andet	0	0,0	8	0,9	4	0,4
I alt	937	100	937	100	937	100

Anm.: Kategorien Andet dækker over udvandring fra landet, barsel, pension mm.
Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Arbejdsmarkedsydelse

For AMY-modtagere, der har påbegyndt deres ydelsesforløb 1. halvår 2014 og afsluttet deres nytteindsatsforløb senest i august 2014, er 61 pct. stadig på AMY en uge efter endt nytteindsatsforløb, jf. Tabel 11. Andelen af personer, som er overgået til beskæftigelse en uge efter endt nytteindsatsforløb, er 13 pct., mens 11 pct. er overgået til selvforsørgelse. Andelen af AMY-modtagerne, som en uge efter endt nytteindsatsforløb er overgået til sygedagpenge, er 7 pct.

Efter 13 uger er andelen, som stadig er på AMY, faldet til 46 pct. Andelen af personer, som er overgået til beskæftigelse 13 uger efter endt nytteindsatsforløb, er steget til 19 pct., og andelen på selvforsørgelse er steget til 11,8 pct. Andelen af AMY-modtagere, som er overgået til sygedagpenge er stort set uændret på omkring 7 pct. 13 uger efter endt nytteindsatsforløb.

Table 11. Arbejdsmarkedsstatus for AMY-modtagere efter endt nytteindsats, 2014.

	AMY					
	Efter 1 uge		Efter 4 uger		Efter 13 uger	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Arbejdsmarkedsydelse	1.063	60,8	981	56,1	805	46,0
Beskæftigelse	222	12,7	270	15,4	336	19,2
Selvforsørgelse	192	11,0	178	10,2	206	11,8
Uddannelse	34	1,9	46	2,6	69	3,9
Dagpenge	24	1,4	19	1,1	28	1,6
Kontanthjælp	54	3,1	74	4,2	123	7,0
Uddannelseshjælp	4	0,2	5	0,3	3	0,2
Sygedagpenge	124	7,1	134	7,7	117	6,7
Andet	32	1,8	42	2,4	62	3,5
I alt	1.749	100,0	1.749	100,0	1.749	100,0

Anm.: Kategorien Andet dækker over udvandring fra landet, barsel, pension mm.

Kilde: Egne beregninger på DREAM.

Den positive udvikling i ydelsesmodtagernes arbejdsmarkedsstatus efter endt nytteindsatsforløb understøttes af Beskæftigelsesministeriets analyse af effekten af nytteindsats for unge åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere. I denne analyse finder de, at deltagelse i nytteindsats får de åbenlyst uddannelsesparate hurtigere i job eller uddannelse. Konkret finder analysen, at afgangsraten fra uddannelseshjælp under såvel som efter deltagelse i nytteindsats mere end fordobles. Den første effektanalyse af nytteindsats finder således, at deltagelse i nytteindsats ikke fastholder de unge i ledighed, men derimod tilskynder dem til at finde job og uddannelse. Analysen finder samtidig store effekter af anden aktive-ring.

Der er endnu ikke udført effektanalyser af nytteindsats for jobparate kontanthjælpsmodtagere og modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse.

Bilag 1. Datagrundlag

Jobcentrene har kunnet give tilbud om nytteindsats fra 1. januar 2014. Denne evaluering er således baseret på data for 2014.

Evalueringen er baseret på registerdata fra henholdsvis Danmarks Statistik samt Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Der tages udgangspunkt i DREAM-registeret, som er en forløbsdatabase baseret på data fra Beskæftigelses- og Undervisningsministeriet, CPR-registeret samt SKAT. Datasættet omfatter samtlige personer, der har modtaget offentlige overførselsindkomster. DREAM indeholder også oplysninger om beskæftigelse, der indsamles fra e-indkomst registreret.

Der skelnes i rapporten mellem antal nytteindsatsforløb og antal personer med nytteindsats. Samme person kan godt have haft flere nytteindsatsforløb. Derfor er antallet af forløb også højere end antallet af personer med nytteindsats. Det fremgår af de enkelte figurer og tabeller, om der er tale om antal personer eller forløb.

Der fokuseres overvejende på personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014, idet disse ledige er omfattet af de nye regler fra starten af deres ydelsesforløb. Dog vil der indledningsvist også ses på samtlige jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere samt AMY-modtagere, som har modtaget nytteindsats i løbet af 2014, når den samlede udviklingen i brugen af nytteindsats over 2014 beskrives. Disse opgørelser vil således inkludere data for personer i de tre ydelsesgrupper, som har påbegyndt deres ydelsesforløb forud for 2014.

Ved fortrinsvist at fokusere på personer med ydelsesforløb påbegyndt de første tre kvartaler af 2014 sikres bl.a. det mest retvisende billede af tidspunktet for nytteindsatsen i ydelsesforløbet, som ikke forstyrres af, at personer, der har været på overførselsindkomst i flere år, ikke har haft mulighed for at modtage nytteindsats før år 2014.

Denne afgrænsning sikrer desuden det mest retvisende billede af, hvordan nytteindsats påvirker modtagernes arbejdsmarkedsstatus, da resultaterne ikke forstyrres af, at personer, der har været på overførselsindkomst i flere år, muligvis har mere sammensatte udfordringer og derfor ikke nødvendigvis vil have samme afgangsmønstre som personer, der er kommet ind i systemet senere.

Det fremgår af de enkelte figurer og tabeller, hvilken population resultaterne er baseret på.

Boks 3: Dataafgrænsning

Idet kommunerne den 1. januar 2015 overgik til et nyt indberetningssystem for den kommunale aktiveringsindsats, og STAR har omlagt kildedata for aktiveringstilbud, er opdateringen af enkelte datagrupper forsinket. Denne forsinkelse gør, at DREAM ikke er opdateret for december 2014. De indikatorer i rapporten, som er beregnet på baggrund af DREAM, er således baseret på data for 2014 frem til ultimo november 2014, medmindre andet er angivet. Dataomlægningen betyder endvidere, at der er en vis usikkerhed om oplysningerne vedrørende aktiveringstilbud for sidste kvartal af 2014.

Ydelseshistorikken i DREAM angives på ugeniveau. Den ugentlige ydelsesoplysning dannes blot personen har været én dag på en ydelse. Denne opgørelsesmetode kan overvurdere varigheden af nytteindsatsforløbene, når disse opgøres.

DREAM er desuden bygget op således, at der kun kan registreres én ugentlig ydelsesoplysning. Der foretages derfor i nogle tilfælde en overskrivning af koder ved dannelsen af registret ud fra et prioriteringssystem, hvor virksomhedsrettede indsatser rangerer højere end vejledning og opkvalificering. Dette medfører, at det ikke er muligt at se, hvilke øvrige indsatser ydelsesmodtagere har fået, mens de har fået nytteindsats.

Det tilgængelige data indeholder kun information om, at AMY-modtagerne har modtaget nytteindsats, nytteindsatsens varighed og tidspunkt samt ydelsesforløbets varighed. Det er med det tilgængelige data således ikke muligt at undersøge, hvilke øvrige indsatser AMY-modtagerne har modtaget forud for eller efter deres nytteindsats. Det er heller ikke muligt at se, hvor lang tid der går, før AMY-modtagerne får et aktivt tilbud. Det er kun muligt at undersøge, hvornår i ydelsesforløbet AMY-modtagerne får nytteindsats.